

ගැමියන් ග්‍රාමණවීම

අවාසනාවකට සිංහල සංගීතය හා උතුරු ඉන්දීය සංගීතය අතර සාමන්‍යයක් ගොඩනැගී ඇත්තේ බොල මට්ටමක ය. කලින් සඳහන් කර ඇති පරිදි ඒ බටහිර හා උත්තර භාරතීය සංගීතයෙහි ගැඹුරක් නැති සම්මිශ්‍රණයක් නිසා උපත ලද එකක් වෙයි. මෙය එක්තරා අතකින් ගතහොත් බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි ආධිපත්‍යය නිසා සිදුවන්නකි. ඊනියා ජනප්‍රිය සංස්කෘතියක නාමයෙන් බටහිර සංගීතයේ සරල නාදරටා හා උත්තර භාරතීය නාදරටා මිශ්‍ර කරමින් බිහි වී ඇති චිත්‍රපටි සංගීතයක් මේ බටහිර සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය නිසා ඇති වී තිබේ.

කලකට පෙර මෙරට ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය මැයෙන් සංවාදයක් ඇතිවිණි. එයට මුල්වූයේ ජාතිපාල මහතාගේ මරණය ය. අවුරුදු කිහිපයකට පෙර පැවති ඒ අවමගුලට විශාල සෙනගක් සහභාගි වූහ. අද ශාස්ත්‍රීය සංගීතයෙන්, අසහාය බුද්ධිමතුන්, ප්‍රාඥයන්, මහා ලේඛකයන්, විශිෂ්ට සිතමාකරුවන් ආදී වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන්නන් මියගිය විට අවමගුලට සහභාගිවන්නන් සංඛ්‍යාව එදා ජාතිපාල මහතාගේ අවමගුලට සහභාගිවුවන්ගෙන් සුළු ප්‍රතිශතයක් පමණකි.

ඒ සා මහත් ජනකායක් ඒ අවමගුලට සහභාගිවීමෙන් පසු ආචාර්ය සරත් අමුණුගම මහතා ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය යනුවෙන් ඉරිදා දිවයින පුවත්පතට ලිපියක් ලිවී ය. ඔහු අද කියන්නේ ලංකාවට ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය හැඳින්වූයේ තමන් බව ය. එය ඇත්තකි. ලංකාවේ උගතුන් කරන්නේ බටහිර ඇති යම් මතයක් ලංකාවට හඳුන්වාදීම පමණකි. අපි ඒ බව නැවත නැවත කියා ඇත්තෙමු. එහෙත් බොහෝ උගත්තු මේ හඳුන්වාදීම තමන්ගේ ම දෙයක් ලෙස සිතන්නට පෙළඹී සිටිති. මෙරට ජනතාවගෙන් මේ උගතුන්ගේ ලිපි කියවන බොහෝ අය ද ඒ හඳුන්වා දුන් සංකල්ප ඒ ඒ උගතුන්ගේ බුද්ධියේ මහිමයෙන් බිහි වූ දෑ ලෙස සිතන්නට පුරුදු වී සිටිති.

ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය ගැමි සංස්කෘතිය ආදී වචන භාවිතාවනුයේ ඊනියා විදුග්ධ සංස්කෘතියක විරුද්ධ පද ලෙස ය. ඇතැම්විට නාගරික සංස්කෘතිය ද විදුග්ධ සංස්කෘතිය යන්නට පර්ශ්‍යය පදයක් ලෙස යෙදෙයි. සංස්කෘතිය මෙලෙස විදුග්ධ, ගැමි, නාගරික ජනප්‍රිය ආදී වශයෙන් වර්ග කරන්නෝ කවු ද? අභිචාරයෙන් ම ඒ උගත්තු වෙති. එවැනි බෙදීමක් සංස්කෘතියට අවශ්‍ය ද? ගැමි සංස්කෘතිය විදුග්ධ විය නො හැකි ද?

ගැමි යන්න ම සංස්කෘත පඬිවරුන්ගේ නිර්මාණයකි. ඔවුන් ඒ හැඳින්වූයේ ග්‍රාමණ යන්නෙනි. සංස්කෘත උගත් බ්‍රාහ්මණයෝ තම සංස්කෘතියෙන් පිටත වූ සාමාන්‍ය ජනයාගේ සංස්කෘතිය එසේ ග්‍රාමණ යනුවෙන් හැඳින්වූහ. අද පවා ග්‍රාමණ යන්නෙන් විදුග්ධ නොවූ, සිඳුම් නොවූ, ගොරහැඩි වැනි අර්ථයක් ගෙන දෙයි. ග්‍රාමණ යන්න ගැමි ලෙස පරිවර්තනය කරගන්නෝ මෙරට එකළ ද සිටියහ. විශේෂයෙන් ම දඹදෙණි යුගය වන විට එවැනි බමුණු සංස්කෘතියක් මෙරට භූ ඒකවීමට පටන්ගෙන තිබූ බව පෙනී යයි.

උම්මග්ග ජාතකය මේ නැගී ආ බමුණු සංස්කෘතියට එරෙහිව සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියෙහි ලියැවුණු පොතක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. ගොවියා පුත් යන විශේෂණයෙන් හැඳින්වෙන්නේ ගැමි තරුණයකු වූ මහේෂඨ පඬිතුමා ය. එතුමා අවසාන වශයෙන් කරන්නේ බමුණන් පරාජය කිරීම ය. සිංහල පෞරවෘද බෞද්ධ සංස්කෘතියෙහි ගැමි නාගරික, විදුග්ධ ආදී වශයෙන් හේදයක් දක්නට නො ලැබෙයි. රජුගේ ද සාමාන්‍ය ජනයාගේ ද සංස්කෘතිය එකක් ම විය. එහෙත් ඉදහිට පසු කලෙක දඹදෙණි යුගයේ, කොට්ටේ යුගයේ බමුණු සංස්කෘතියක් පැන නැගීමට තැත්කළ අවස්ථාවන්හි දී සිංහල පෞරවෘද බෞද්ධ සංස්කෘතියෙන් එයට නිසි ප්‍රතිචාර දැක්විණි. උම්මග්ග ජාතකය මෙන් ම බුදුගුණාලංකාරය ද එයට නිදසුන් වෙයි.

බ්‍රාහ්මණ සංස්කෘතිය හා බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතිය අතර සමානකම් රාශියක් වෙයි. ඒ සංස්කෘති දෙකෙහි ම උගත්තු එනම් භාරතයේ බමුණෝ හා අද නම් බටහිර ආචාර්ය මහාචාර්යවරු ජනතාවගේ කුල, පන්ති ආදියට බෙදීම උගන්වති. එසේ ඉගැන්වෙන්නේ එක් අතකට ආධිපත්‍යයක් පැතිරවීමට ය. අනෙක් අතට එවැනි බෙදීමක් ද දක්නට ලැබෙයි. බෙදීමක් ඇතිවීම හා ඒ පිළිබඳ ඉගැන්වීම ව්‍යුහිත ආකාරයකින් එකිනෙක පෝෂණය කරමින් කෙරෙන

ක්‍රියාවලියකි. බ්‍රාහ්මණයන් ආධිපත්‍යය දැරූ සමාජයෙහි කුල ක්‍රමයක් තිබුණි. එහි බ්‍රාහ්මණයෝ උගන්තු හා ගුරුවරු වූහ. බමුණන්ගේ සංස්කෘතිය විදුග්ධ සංස්කෘතිය වූ අතර ශුද්ධයන්ගේ හා අනෙක් බොහෝ දෙනකුගේ සංස්කෘතිය ග්‍රාම්‍ය විය. මෙය ප්‍රවාදයක් ලෙස වර්ධනය කරගෙන නොතිබුණත් එය රෙඩ්ලිෆ්ට්ගේ මහා සම්ප්‍රදායෙන් හා වූල සම්ප්‍රදායෙන් හරයෙන් වෙනස් නො වේ. එවා අතර ඇත්තේ කේන්ද්‍රික වෙනස්කම්වලට වඩා ආන්තික වෙනස්කම් ය. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනතාවයෙහි ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය විදුග්ධ සංස්කෘතියක් නො වෙයි. ඒ සමාන්‍ය මිනිසුන් යැයි කියන කොටස් අතර පැතිර ඇති සංස්කෘතියකි. එවැනි සංස්කෘති රාශියක් තිබිය හැකි ය. බටහිර සමාජයෙහි ඇති බෙදීම් වෙන්කිරීම් හේතුවෙන් ඒ ඒ පංතියෙහි සංස්කෘතිය, සදාචාරය ආදිය වෙනස් වෙයි. අවශ්‍යයෙන් ම සංගීතයෙහි ද එවැනි වෙනස්කම් දැකිය හැකි ය.

භාරතීය සමාජයෙහි මේ බෙදා වෙන්කිරීම් බටහිර සමාජයෙහි තරම් ම තිබිණි යැයි මෙයින් නො කියවෙයි. එහෙත් ඒ සමාජයෙහි ද ඒ ඒ කුලවල සංස්කෘතික වෙනස්කම් පැවතිණි. බමුණන් ග්‍රාම්‍ය යනුවෙන් අත් සංස්කෘති හැඳින්වූයේ පරිභව කිරීමට මිස වරණනා කිරීමට නො වේ. එහෙත් සිංහල පේරවාදු බෞද්ධ සමාජය හැකිතාක් දුරට තම සමජාතීභාවය රැකගැනීමට උත්සාහ කෙළේ ය. මෙය ද ආර්යයන් නමින් හැඳින්වෙන්නන් දුඹදිවට හඳුන්වා දුන් ලක්‍ෂණයක් අත්හැර නැවතත් අනාර්ය උරුමය දෙසට යෑමක් විය.

දඹදෙණි කෝට්ටේ යුගවල පවා යම් ප්‍රමාණයකට රැකගත් මේ සමාජාතීභාවය වියකෙන්නට පටන්ගත්තේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය මෙරට ආක්‍රමණය කිරීමෙන් පසුව ය. විශේෂයෙන් ම බටහිර ආධිපත්‍යය යටතේ සමජාතීත්වය කැඩී බිඳී යෑමට පටන්ගත්තේ ය. කලින් සඳහන් කර ඇති පරිදි දහනවවැනි සියවසේ අගභාගයෙන් පටන්ගත් සිංහල බෞද්ධ පුනර්ජීවනය එක් පැත්තකින් භාරතීය පුනර්ජීවනයක් ද බවට පත්විය. ඒ හේතුවෙන් අපට නැවතත් කලින් තිබූ සමජාතීත්වය නැවත ඇතිකර ගැනීමේ හැකියාවක් නො වී ය.

මේ පුනර්ජීවනයේ සිංහල බෞද්ධ සංරචකයක් නොතිබුණා නො වේ. මිගෙට්ටුවන්ගේ ගුණානන්ද හිමියන් හා අනගාරික ධර්මපාලතුමා මේ සිංහල බෞද්ධ සංරචකය නියෝජනය කළහ. එහෙත් එහි සිංහල නොවන ඊතියා ජාත්‍යන්තර බෞද්ධකමක් මෙන් ම පරමවිඥානාර්ථවාදීන් සමග පැමිණි බ්‍රාහ්මණ සංරචකයක් ද විය. ඊතියා ජාත්‍යන්තර බෞද්ධකම අප උගතුන් බටහිරට දැක්කු අතර බ්‍රාහ්මණ සංරචකය අප භාරතයට තල්ලු කෙළේ ය. ගුණානන්ද හිමියන් හා ධර්මපාලතුමා නියෝජනය කළ සිංහල බෞද්ධ සංරචකය බෞද්ධ පුනර්ජීවනයෙන් විසි වී ගියේ ය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ධර්මපාලතුමාට රට අත්හැර යෑමට සිදු විය.

මේ ක්‍රියාදාමයට බටහිරයන්ගේ මැදිහත්වීමක් නොතිබිණි යැයි කිව නො හැකි ය. ධර්මපාලතුමාගේ සිංහල බෞද්ධකම වෙනුවට ඔලිකට්ටුමාගේ පරමවිඥානාර්ථවාදී බෞද්ධකම හා ඊතියා ජාත්‍යන්තර බෞද්ධකම බටහිරයන්ට මහත් අස්වාසිලිමක් විය. ධර්මපාලතුමාට හිරිහැර කළ බටහිරයන් ඊතියා ජාත්‍යන්තර බෞද්ධයන්ට එතරම් හිරිහැර කළ බවක් නො පෙනෙයි. ධර්මපාලතුමාට අවසානයේ දී සමාජයේ පිළිගැනීමක් නොලැබෙන තැනට කවුරු කවුරුත් එක් වී කටයුතු කර ඇති බව පැහැදිලි ය. එසේ වූයේ ධර්මපාලතුමා බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයට අභියෝග නොකළ පසුබිමක ය. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයට අභියෝගයක් ලෙස සිංහල පේරවාදු බෞද්ධ ධර්ම ඔසවන්නන්ට ක්‍රිස්තියානි නූතනත්ව ආධිපත්‍යයෙන් ලැබෙන පිළිගැනීම කෙරෙහි දැඩි සිතා ගැනීම අපහසු නො වෙයි.

භාරතයට තල්ලු වූවන් අතින් ආයුර්වේදය, උත්තර භාරතීය සංගීතය හා මහායාන බුදුදහම ඔසවා තබනු ලැබිණි. කලින් සඳහන් කෙරී ඇති පරිදි සර්වචන්ද්‍ර මහතා වැන්නෝ එහි දී ප්‍රමුඛත්වය දැරූහ. ලංකා ගුවන් විදුලි සේවය ඔස්සේ අමරදේව ආදී මහතුන් ලවා උත්තර භාරතීය සංගීතය ආශ්‍රයෙන් සරල සංගීතයක් (අමරදේව මහතා කලක් භාවිතා කළ වචනවලින් නම් සුභාවිත සංගීතයක්) ගොඩනැගීමට උත්සාහයක් දැරිණි. මේ සංගීතය, එනම් ගීත, විශ්වවිද්‍යාල ආයතනයේ හා පසුව විශ්වවිද්‍යාලයේ සිංහල හා පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨවල උගත් සිසුන් හා ඔවුන් අනුකරණය කළ සිංහල ගුරුවරුන් ආයුර්වේද වෛද්‍යවතුන් ආදීන් සඳහා විය. පොදු ජනයා මේ ගීතවලින් ඉවත් කෙරුණේ ඔවුන්ට මේ උත්තර භාරතීය සරල සංගීතය වුව ද නො පැහැණූ බැවින් යැයි සිතිය හැකි ය.

මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු වැදගත් කරුණක් වෙයි. විශ්වවිද්‍යාල ආයතනය හෙවත් යුනිවර්සිටි කොලීජිය මාර්ස් නම් තැනැත්තාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ලන්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධි ලබාදෙන ආයතනයක් ලෙස ආරම්භ වූ අවස්ථාවේ දී ද පසුව විශ්වවිද්‍යාලයක් ලෙස ස්ථාපිත වූ අවස්ථාවේ දී ද පෙරදිග අධ්‍යයන ජීවිතය පහත් මට්ටමකින් සලකනු ලැබිණි. එහි උගන්වනු ලබුයේ සිංහල, දෙමළ, පාලි, සංස්කෘත බෞද්ධ සංස්කෘතිය වැනි විෂය ය. ඉතිහාසය, භූගෝලවිද්‍යාව, ආර්ථික විද්‍යාව, ඉංග්‍රීසි, බටහිර සම්භාව්‍ය අධ්‍යයනය, පසුව සමාජ විද්‍යාව වැනි විෂය උගන්වනු ලැබුයේ ශාස්ත්‍ර ජීවිතයෙහි ය. පෙරදිග අධ්‍යයන ජීවිතයෙහි ඉගෙනගත් ශිෂ්‍යයන් මුලින් හඳුන්වනු ලැබුයේ හරමානිස්ලා ලෙස ය. ශාස්ත්‍ර ජීවිතයෙහි උගත්තෝ කුල්වෝ වූහ. කුල්වෝ යනු කුල්වුරු යන ජර්මන් වචනයෙන් බිඳී ආවක් විය. කුල්වුරු තැනැත්තා හෙවත් කුල්වෝ යනු සංස්කෘතියක් ඇති තැනැත්තා විය. කුල්වුරු යන වචනය සංස්කෘතිය හා සම්බන්ධ ය.

කුල්වන්ට සංස්කෘතියක් තිබූ අතර හරමානිස්ලා හෙවත් හරාලාට සංස්කෘතියක් නො වීණි. පැහැදිලිව ම මෙහි සංස්කෘතියක් යනුවෙන් හැඳින්වූයේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියක් මිස අනෙකක් නො වේ. හරමානිස්ලාට සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියක් තිබෙන්නට ඇත. එහෙත් එ සංස්කෘතියක් ලෙස විශ්වවිද්‍යාලයෙහි එකල නො සැලකිණි. මෙහි ප්‍රතිඵලය වූයේ යම් ආකාරයක භීතමානයක් පෙරදිග අධ්‍යයන ජීවිතයෙහි සිසුන්ට මෙන් ම ගුරුවරුන්ට ද ඇතිවීම ය. මොවුහු තමන්ට ද සංස්කෘතියක් ඇති බව පෙන්වීමට සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය දෙසට හරෙන්නවා වෙනුවට භාරතීය සංස්කෘතිය කර තබාගත්හ. එහි දී කරුණු දෙකක් සිදුවිය. එක් පැත්තකින් ඔවුන් දුටුයේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියට අභියෝග කළ හැකිකේ උත්තර භාරතීයට මිස සිංහල ථේරවාද බෞද්ධ සංස්කෘතියට නොවන බව ය. අනෙක් පැත්තෙන් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය අත්හැරීමෙන් ඔවුහු පොදු ජනයාගෙන් වෙන්වූහ. එමගින් සංස්කෘතියක් නැතැයි කියූ පොදුජනයාගෙන් වෙන් වී හරමානිස්ලා නොවීමට තමන්ට හැකිවේ යැයි ඔවුන්ට සිතෙන්නට ඇත.

මහාචාර්ය නලින් ද සිල්වා